

Si concebérem la realitat en la més absoluta puresa, l'anomenat risc zero, com a concepte ni que fóra teòric, potser hi hauria cabuda. Però, per sort o per desgràcia, aquesta situació, diguem-ne asèptica, queda lluny de ser realitat. El paradís no existeix. Aquella fatídica mossegada d'Adam a la fruita prohibida ens va fer caure, a tots, en una realitat constantment exposada a les agressions. El risc zero deixem-lo, doncs, per als contes, les utopies o les produccions de Hollywood. El fet de la pròpia vida, la nostra activitat orgànica com a habitants d'aquest planeta i la interacció amb

Risc zero?

els altres agents ens exposen a riscos diversos. Respirar, menjar o beure, tot i ser activitats vitals, comporten, d'entrada, un perill. Hem d'assumir-ho; vivim (en) la cultura del risc.

Els avenços de la ciència i els estudis sobre la salut i la salut pública (si es realitzen amb rigor i independència d'interessos) poden determinar els riscos reals a què estem exposats a l'hora de fer les nostres activitats quotidianes, des del consum fins al treball. La situació, tanmateix, és complexa, ja que quan es tracta de determinar els nivells d'exposició a certes substàncies o radiacions, l'última paraula la té l'estament polític. Els científics, sense capacitat executiva, queden reduïts a un consell d'experts. Resulta alarmant —el lector podrà constatar-ho en el reportatge de portada— que encara avui a l'estat espanyol, un 17,2% dels treballadors (aproximadament dos milions de persones) manipulen productes nocius. Com aquesta, moltes situacions més en la vida diària fan pensar que els avenços científics al servei dels interessos econòmics converteixen el ciutadà en potencial pacient o, en el pitjor dels casos, en víctima real. Els efectes sobre l'organisme humà o sobre el medi ambient, a mitjà i llarg termini, es desconeixen. Un exemple: l'encefalopatia esponjiforme bovina o mal de les vaques boges s'ha cobrat ja les primeres vides a França i els experts no descarten alguna mort a l'estat espanyol a partir d'enguany.

Quan els riscos no es coneixen tota prevenció és poca. Aquesta, la nostra cultura del risc a la qual, paradoxalment i cada dia més, ens aboquen els avenços científics, no hauria sinó d'esdevenir una cultura de la prevenció, sincera i responsable, si la veritable voluntat dels agents polítics i econòmics, sovint qüestionable, fóra preservar aquest món.

EFEMERIDES

11 de febrer de 1990. El líder del Congrés Nacional Africà, Nelson Mandela, és alliberat a Sud-àfrica després de 27 anys de presó.

17 de febrer de 1983. La Convenció de Londres acorda prohibir l'abocament de residus radioactius al mar.

18 de febrer de 1975. Ocupació de l'emplaçament de la central nuclear de Wyhl a Alemanya.

20 de febrer de 1989. Un total de 57 joves es lliuren als governs militars espanyols rebutjant el servei militar obligatori i la prestació social substitutòria. Inici del moviment d'insubmissió.

29 de febrer de 1956. Rosa Parks decideix asseure's a la part davantera dels autobusos de Montgomery (Alabama), reservada als blancs, i és detinguda. S'inicia una gran campanya pels drets civils de la ciutadania de color.

AQUEST MES...

2 de febrer. La Candelera. Fira a Molins de Rei, Perafita i Isona.

2 de febrer. Dia mundial de les zones humides.

11 de febrer. Dia mundial del malalt.

14 de febrer. Dia de l'amistat.

16 de febrer. Renovació de la flama de la llengua catalana a Montserrat.

28 de febrer. Dimecres de Cendra, dia de dejú cristià.

EL TEMPS AMBIENTAL ÉS POSSIBLE GRÀCIES A:

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient

Assessor editorial: Jordi Bigues.

Coordinació: Eliseu T. Climent.

Col·laboradors: Gemma Aguilera, Jordi Bigues, Joan Josep Butrón, Eliseu T. Climent, Jordi Garriga, Margalida Llabrés, Eugènia Meràs, Jordi Play, Eduardo Saiz Alonso, Carme Valls.